

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2020 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2020 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2020. – 280 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – д.е.н., доц.

СТАТИСТИКА ЦІНОУТВОРЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ рішень

Ощепков О.П., к.е.н., доцент

Магденко С.О., ст. викладач

Одеська національна академія харчових технологій

Питання цін та ціноутворення взагалі мало і має першочергове значення в економічному і соціальному житті будь-якого суспільства. Тому як в ціні і через зміну цін відбивається вся діяльність суб'єктів господарювання і, як наслідок, рівень життя населення. В ціні концентруються всі результати життєдіяльності підприємств, держави і населення. Ціна як категорія товарно-грошових відносин є вартість товару, яка виражена в грошовому еквіваленті. Будь-які зміни, що відбуваються в процесі виробництва, надання послуг та виконанні робіт впливають на рівень ціни. Чи то збільшення витрат ресурсів, чи підвищення якості продукту, послуги.

Тому питання ціни так важливо контролювати на всіх рівнях її формування, як в сфері обороту, так і в сфері виробництва. Цей процес здійснюють статистичні служби, які методом статистичного спостереження досліджують динаміку зміни цін на ті чи інші товари і послуги, ціни на енергоресурси та ціни на соціально значимі продукти.

Для проведення статистичних спостережень за цінами Державною службою статистики України розроблено та затверджено «Методологічні положення щодо організації статистичного спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги) і розрахунків індексів споживчих цін» [1].

Ці Методологічні положення розроблені з метою вдосконалення статистичного спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги) для розрахунків індексів споживчих цін, забезпечення оперативності, повноти та репрезентативності статистичних даних. Статистичне спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги) проводиться за вибіркоким колом базових підприємств, територій, товарів та послуг на щомісячній основі.

Для суб'єктів господарювання важливо знати рівень цін, якій складається на ринку для розробки власної стратегії ціноутворення на продукцію з метою забезпечення конкурентних переваг і максимально задовольнити потреби споживачів власній продукцією.

За даними статистичної звітності виробників, яку наведено на офіційному сайті державної служби статистики України [2], проведено дослідження цін помісячно за період 2017-2020 роки за 11 видами харчової продукції. За базу розрахунку обрано 2017 рік.

За інформацією, що наведена у таблиці 1, можна бачити, що практично за всіма видами продукції спостерігається зростання цін порівняно з 2017 роком як щомісячно, так і щорічно. Разом з тим, можна відмітити, що за всіма видами продукції спостерігається в останні місяці року – з серпня по грудень зниження цін, а починаючи з січня спостерігається підвищення цін. Виключенням

виступають два продукти, які порушують закономірності, гречка та хліб пшеничний. Останній має стійку тенденцію щомісячного і щорічного зростання. Гречка має різноспрямовані напрямки руху ціни порівняно з 2017 роком, але в 2020 році, починаючи з другого кварталу, спостерігається поступове її зростання.

Таблиця 1 – Індекси цін виробників продукції харчової промисловості за 2018-2020 роки

Назва товару-представника (товарної групи) за НПП	роки	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
Вироби ковбасні варені, сосиски, сардельки	2020	133,6	129,6	129,7	129,8	128,6	126,7	123,3	120,8	х	х	х	х
	2019	129,5	125,8	126,7	127,0	128,7	126,8	123,8	121,7	119,3	116,7	116,4	114,3
	2018	122,1	120,9	121,1	120,7	119,8	117,9	115,3	112,6	111,4	110,1	109,9	108,1
Ковбаси напівкопчені	2020	137,5	133,5	132,1	133,3	133,6	131,2	129,3	126,9	х	х	х	х
	2019	135,6	132,2	131,2	131,2	133,5	131,3	129,3	126,9	120,6	119,6	118,1	116,3
	2018	126,43	126,0	125,3	124,9	124,4	122,6	120,9	118,8	115,0	114,0	113,7	112,1
Олія соняшникова та її фракції, рафіновані	2020	98,7	100,9	97,3	104,0	102,0	105,3	107,2	111,2	х	х	х	х
	2019	102,9	103,7	101,0	103,3	101,4	103,3	103,6	106,0	102,6	98,1	95,2	95,1
	2018	103,7	105,5	101,9	104,1	102,9	103,9	103,7	105,1	105,0	102,2	99,5	98,0
Молоко рідке оброблене (пастеризоване, стерилізоване, гомогенізоване, та ін.)	2020	134,1	131,9	130,8	130,6	130,8	131,9	131,0	129,9	х	х	х	х
	2019	123,5	121,5	121,5	119,7	119,2	118,9	117,7	117,8	117,2	114,1	111,3	109,3
	2018	118,4	116,9	116,4	116,4	115,3	115,6	114,6	114,3	114,7	112,4	111,7	110,1
Масло вершкове жирністю не більше 85%	2020	133,5	134,2	132,9	135,8	137,3	135,3	129,4	128,6	х	х	х	х
	2019	127,3	127,1	126,2	127,8	131,2	128,8	123,8	124,2	121,6	119,0	116,2	116,8
	2018	120,4	120,9	117,8	119,2	120,4	119,9	114,9	113,9	112,6	112,0	109,2	109,4
Сир твердий	2020	129,4	128,6	128,4	128,5	130,4	132,1	130,1	130,4	х	х	х	х
	2019	130,1	129,8	127,5	126,9	128,1	127,1	122,2	122,0	124,3	121,6	119,4	118,1
	2018	116,1	114,2	111,2	111,7	111,3	112,1	111,6	112,1	114,1	111,2	111,6	112,3
Борошно пшеничне чи пшенично-житне	2020	126,0	120,6	118,5	125,7	128,2	130,0	128,2	127,9	х	х	х	х
	2019	143,4	133,9	131,4	130,4	130,4	131,8	129,3	121,9	117,5	114,1	112,8	111,5
	2018	115,1	109,0	107,2	106,8	107,6	108,7	109,2	116,3	118,7	119,8	118,8	118,0
Гречка (ядриця, січка)	2020	85,9	86,9	96,3	112,4	114,0	122,0	130,1	126,7	х	х	х	х
	2019	53,2	53,8	53,9	55,2	56,5	60,8	62,5	66,8	87,6	108,3	111,9	125,6
	2018	64,4	62,7	58,4	56,1	53,4	57,2	63,3	60,1	67,4	68,3	67,8	75,00
Хліб пшеничний	2020	153,2	148,5	146,2	146,7	145,6	144,2	144,5	143,3	х	х	х	х
	2019	143,4	140,0	138,7	139,1	139,5	139,3	139,1	137,8	136,4	133,6	131,4	130,3
	2018	120,0	116,8	115,3	116,0	116,3	115,9	116,8	118,2	120,8	120,1	120,5	121,1
Пряники та вироби подібні; печиво солодке; вафлі	2020	121,4	119,8	117,5	117,8	115,7	116,5	117,4	117,1	х	х	х	х
	2019	124,4	124,0	119,6	119,2	116,4	117,0	117,2	116,1	116,2	115,1	113,6	110,8
	2018	115,6	113,7	110,0	111,3	108,9	110,8	111,3	111,9	113,9	113,4	112,5	110,3
Вироби макаронні	2020	134,1	130,3	130,5	138,0	140,7	139,2	139,2	139,1	х	х	х	х
	2019	125,9	126,1	126,2	127,1	127,4	126,2	129,4	129,4	129,8	127,5	124,4	124,4
	2018	107,9	105,5	107,3	107,4	108,9	109,6	109,6	113,2	119,2	119,3	117,7	118,3

Таким чином ми можемо зробити висновок, що статистичні дані про середні ціни надають інформацію виробнику для розробки заходів з метою забезпечення конкурентоспроможності власної продукції і можливостей задоволення потреб споживачів.

Література

1. Методологічні положення щодо організації статистичного спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги) і розрахунків індексів споживчих цін.
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0519202-06#Text>

2. Державна служба статистики України.
http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/ct/scv/scv_20u.html

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ МЕХАНІЗМІВ ПОЛЕГШЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стасюкова К.В., к.е.н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій

За умов ринкової економіки важлива роль належить малому бізнесу. Його підтримка, у тому числі через систему оподаткування, є одним із способів подолання економічної кризи в економіці. На перших етапах становлення системи оподаткування в Україні малому підприємству надавались певні пільги. Особливо це стосувалося оподаткування прибутку малих підприємств. Згодом податкові пільги для малого підприємства практично було ліквідовано, що негативно вплинуло на його розвиток.

З метою реалізації державної політики щодо розвитку й підтримки малого підприємства, підвищення його ролі в розвитку національної економіки з 1 січня 1999 року внесено зміни в оподаткування суб'єктів малого підприємства.

Указані зміни пов'язані зі спрощенням системи оподаткування (встановлення єдиного податку), обліку та звітності суб'єктів малого підприємства. Такими визнано:

— юридичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, що в них за рік середньооблікова чисельність працюючих не перевищує 50 осіб, а величина виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік не перевищує 1 млн. гривень;

— фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи, а кількість осіб, які перебувають у трудових відносинах з такою особою, включаючи членів її сім'ї, за рік не перевищує 10 осіб і величина виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не перевищує 500 тис. гривень.

ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Купріна Н.М., к.е.н., доцент, Пчелянська Г.Б., ст. викладач, Мамаєва П.П., магістр, ОНАХТ, м. Одеса

88	РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ В СТАНОВЛЕННІ І РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	244
	Немченко В.В., д.е.н., проф., Румянцев І.В., аспірант ОНАХТ, м. Одеса	
89	ПРИНЦИПИ, ЗАВДАННЯ, ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	246
	Іванченкова Л.В., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса; Іванченков В.С., к.е.н., директор з економіки ТОВ «Чорноморська іграшка», м. Одеса	
90	Сутність та класифікація витрат періоду підприємства	251
	Євтушевська О.О., к.е.н., доцент, Галяс Т.В., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
91	СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ АГРОПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ	256
	Антонюк П.О., к.е.н., с.н.с., ІПРЕЕД НАН України, Антонюк О.П., к.е.н., доцент, Головаченко Л.М., асистент, Баранюк Х.О. асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
92	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК	259
	Васьковська К.О., к.е.н., доцент, Шелега М.В., студентка, ОНАХТ, м. Одеса	
93	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	261
	Мельник Ю.М., д.е.н., доцент, Дорошенко А.В., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
94	СТАТИСТИКА ЦІНОУТВОРЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	264
	Ощепков О.П., к.е.н., доцент, Магденко С.О., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
95	СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ МЕХАНІЗМІВ ПОЛЕГШЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	266
	Стасюкова К.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
96	ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКІСНОГО СТАНУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ	268
	Ступницька Т.М., к.е.н., доцент, Орел А.С., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	
97	ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	271
	Тарасова О.В., к.е.н., доцент, Малиновська О.В., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	